

Saksnr: 2019/50-1  
Saksbehandlar: Tor Ivar Sagen Sandvik

**Saksframlegg****Saksgang**

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Hovudutval for opplæring og kompetanse		
Fylkesutvalet		03.12.2019
Fylkestinget		17.12.2019

## Fagtilbod, rom- og funksjonsprogram Stord vgs, avd. Vabakkjen og Bømlø vidaregåande skule

**Forslag til innstilling**

1. Fylkestinget vedtek følgjande fagtilbod for Stord vidaregåande skule, avd. Vabakkjen, og Bømlø vidaregåande skule

**Stord vidaregåande skule, avd. Vabakkjen:**

Utdanningsprogram	Programområde	Tal elevar	Tal klassar
Bygg- og anleggsteknikk (BA)	Vg1	30	2
	Vg2 Tømrar	15	1
	Vg2 Betong og mur	15	1
	<b>Sum utdanningsprogram</b>	<b>60</b>	<b>4</b>
Elektrofag (EL)	Vg1	30	2
	Vg2 Elenergi og ekom	15	1
	Vg2 Automatisering	15	1
	Vg3 Automatisering	15	1
	<b>Sum utdanningsprogram</b>	<b>75</b>	<b>5</b>
Sal, service og reiseliv (SS)	Vg1	30	2
	Vg2 Sal og reiseliv	15	1
	<b>Sum utdanningsprogram</b>	<b>45</b>	<b>3</b>
Helse- og oppvekstfag (HO)	Vg1	45	3
	Vg2 Barne- og undomsarbeidarfag	15	1
	Vg2 Helsearbeidarfag	15	1
	<b>Sum utdanningsprogram</b>	<b>75</b>	<b>5</b>
Informasjonsteknologi og medieproduksjon (IM)	Vg1	30	2
	Vg2 Informasjonsteknologi	15	1
	Vg2 Medieproduksjon	15	1
	<b>Sum utdanningsprogram</b>	<b>60</b>	<b>4</b>
Teknikk- og industriell produksjon (TIP)	Vg1	45	3
	Vg2 industriteknologi	15	1
	Vg2 kjøretøy	15	1
	<b>Sum utdanningsprogram</b>	<b>75</b>	<b>5</b>
Innføringsklassar	Innføringsklassar for min.sprk.	35	2
	<b>Sum</b>	<b>35</b>	<b>2</b>
Særskilt tilrettelagt opplæring (STO)	HT BA og TIP	20	2
	Arbeidslivstrening (HTA)	30	3
	<b>Sum</b>	<b>50</b>	<b>5</b>
<b>Sum Vabakkjen</b>		<b>475</b>	<b>33</b>

**Bømlo vidaregåande skule:**

Utdanningsprogram	Programområde	Tal elevar	Tal klassar
Studiespesialisering (ST)	Vg1	60	2
	Vg2	60	2
	Vg3	60	2
	<b>Sum utdanningsprogram</b>	<b>180</b>	<b>6</b>
Helse- og oppvekstfag (HO)	Vg1	30	2
	Vg2 Helsefagarbeidar	15	1
	Vg2 Barne- og ungdomsarbeidar	15	1
	<b>Sum utdanningsprogram</b>	<b>60</b>	<b>4</b>
Teknikk og industriell produksjon (TIP)	Vg1	30	2
	Vg2 Industriteknologi	15	1
	Vg2 Maritime fag	30	2
	<b>Sum utdanningsprogram</b>	<b>75</b>	<b>5</b>
Elektrofag (EL)	Vg1	30	2
	Vg2 Elenergi og ekom	15	1
	Vg2 Automatisering	15	1
	Vg3 Automatisering	15	1
	<b>Sum utdanningsprogram</b>	<b>75</b>	<b>5</b>
Naturbruk (NA)	Vg1	15	1
	Vg2 Akvakultur	15	1
	<b>Sum utdanningsprogram</b>	<b>30</b>	<b>2</b>
<b>Sum Bømlo vgs</b>		<b>420</b>	<b>22</b>

- Fylkestinget vedtek framlagd rom- og funksjonsprogram med dei endringane som ligg i fagtilboda for Stord vgs, avd. Vabakkjen, og Bømlo vgs
- Vidare prosjektgjennomføring føreset at utbygginga prioriterast i investeringsprogrammet i økonomiplanen.

**Samandrag**

Rom- og funksjonsprogram for Stord vgs, avd. Vabakkjen blei våren 2018 utarbeidd i tråd med vedtatt skulebruksplan. Fylkesrådmannen tilrår endringar i fagtilbodet, med reduksjon av EL m/studiekompetanse, og reduksjon av ein klasse vg2 industriteknologi, i tillegg til oppretting av Helse- og oppvekstfag. I tråd med skulebruksplanen blir tilbod i Sal, service og reiseliv flytta frå Bømlo vgs til Stord vgs. Det nye utdanningsprogrammet IKT og medieproduksjon blir tilrådd lagt til Stord vgs.

Gjennom arbeidet med pilotprosjektet på Bømlo, og dialog med skulane og arbeids- og næringslivet lokalt, har det gjennom prosessen blitt tydeleg at det var eit behov for å vurdere dimensjonering av dei ulike utdanningsprogramma ved Bømlo vgs på nytt. Fagtilbodet for Bømlo vgs blir tilrådd endra med ein reduksjon på 30 elevplassar på Helse- og oppvekstfag, frå 90 til 60. Eksisterande tilbod på NA og EL vidareførast, og det blir lagt til rette tilbod om Naturbruk og akvakultur.

Rune Haugsdal  
prosjektleder

Bjørn Lyngedal  
påtroppande fylkesdirektør for  
avdeling opplæring og kompetanse

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift.

Vedlegg

- 1 Rom- og funksjonsprogram - Nye Bømlø vgs
- 2 Rom- og funksjonsprogram - Stord avd. Vabakkjen
- 3 Rom- og funksjonsprogram - Stord vgs
- 4 Godkjenningslogg Stord og Bømlø

## Saksutgreiing

### Bakgrunn for saka

Skulebruksplan 2016-2030 blei handsama i Hordaland fylkesting i desember 2016 og mars 2017. For region Sunnhordland blei det vedtatt følgjande:

### Region Sunnhordland

Stord Vabakkjen vert rehabilitert og noko utvida i 2022. TO og SS-tilbodet i regionen vert samla på Stord vgs.

Fitjar vgs vert vidareført. Programfag for påbygg vert vurdert flytta til Stord vgs for å utnytta ledig kapasitet, og leigeavtalen skulen har for tilleggsareal vert avvikla.

Bømlø og Rubbestadneset vgs vert slått saman til ein skule og skal heita Bømlø vgs, og den nye skulen vert lokalisert på Bremnes.

Det vert utgreidd eit pilotprosjekt ved skulen som skal styrkja samarbeidet mellom næringsliv og skule slik at m.a. opplæring som krev kostbare investeringar i verkstader og bygg innan yrkesfag (TIP), kan gjennomførast ute i bedrift. Kommune og næringsliv vert invitert med i denne prosessen.

Arbeidet med pilotprosjektet på Bømlø skal starta opp like over nyttår. Målet er ei vidaregåande opplæring basert på tett samarbeid mellom skule og arbeidsliv. Det skal utarbeidast eit mandat som er tydeleg på eit utviklingsdyktig studietilbod. Rammer for mandatet bør m.a. ta omsyn til at arbeidslivets behov, og moglegheiter for bistand til opplæring vil variere. Det skal etablerast ei prosjektgruppe i tett samarbeid med, og representantar for, skule, kommune og næringsliv. Dette arbeidet skal vera starta opp innan januar 2017, og forslag til innhald i, og gjennomføring av prosjektet skal vera klart innan utgangen av juni. Kostnadene knytt til pilotprosjektet vert dekkja over opplæringsavdelinga sitt budsjett.

Dimensjonering og studietilbod ved den nye skulen skal sikra eit fullverdig tilbod i høve til det ein har i dag og sjåast i samanheng med det øvrige tilbodet i regionen. Det skal vera tilbod innan yrkesfaga TIP og EL på skulen. På sikt skal ein vurdere nytt utdanningstilbod innan havbruk.

REGION	SKULE	Elevtal 2018/19	YRKESFAG											STUDIEFØREBUANDE					Elevplassar 2030	
			AO	TO	BA	DH	EL	HO	NA	RM	SS	TIP	PB	MK	MD	ID	KDA	ST		
Sunnhordland	Bømlø vgs	273					60	90	60			-	60						180	450
	Stord vgs	753	35	62	60	120						45	90	30	90	90	90		360	1 072

Tabell

1: Vedtatt dimensjonering i SBP 2016

### Elevtal ved dei to skulane

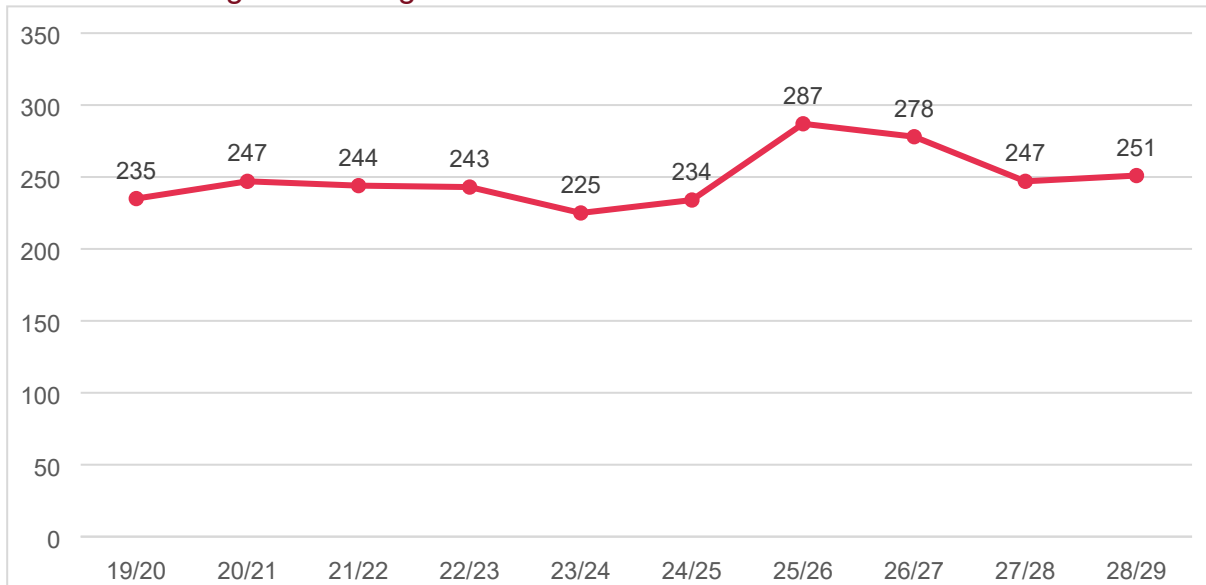
Skule	Skuleår og elevtal	
Stord vgs	2018/19	753
	2019/20	752
Bømlø vgs	2018/19	273

	2019/20	232
--	---------	-----

Tabell 2: Elevtal 2018/19 og 2019/20.

## Elevtalsutvikling Stord og Bømlo

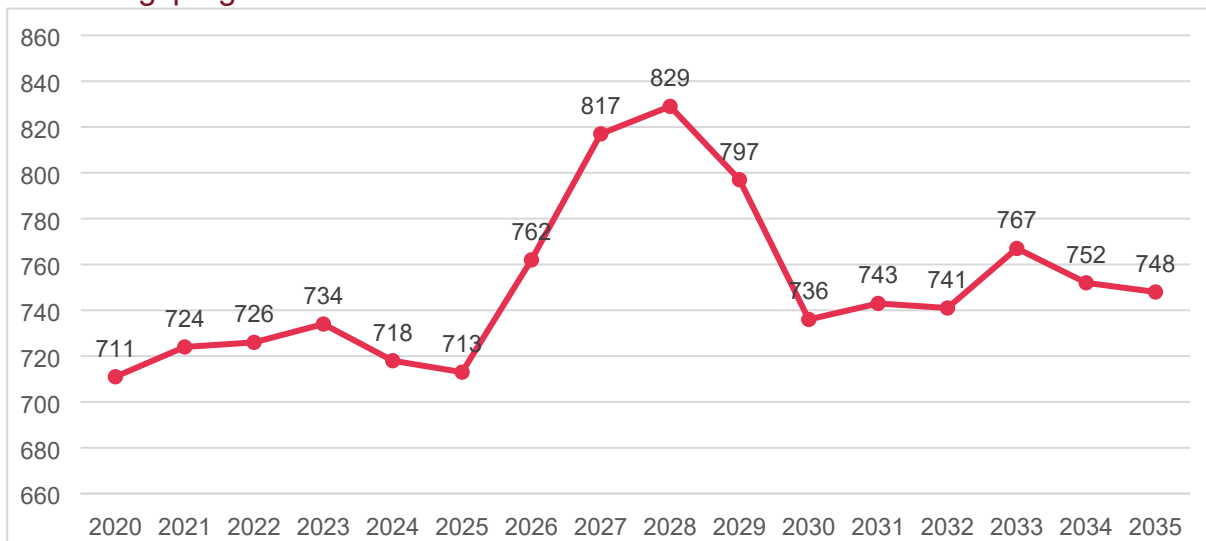
Tal elevar som går ut frå ungdomsskulen i Stord kommune frå 2019/20 til 2028/29



Figur 1: Tal framtidige avgangselevar frå 10. trinn i Stord kommune. GSI (grunnskulen sitt informasjonssystem).

Tabellen over viser GSI-tal over kor mange elevar som går av 10. klasse i Stord kommune det respektive skuleår. Fram til 2024 er tala forholdsvis jamne, med ein oppgang i 2025. Tala får ein liten nedgang igjen, men held seg høgare dei tre komande åra enn dei har vore fram til 2025.

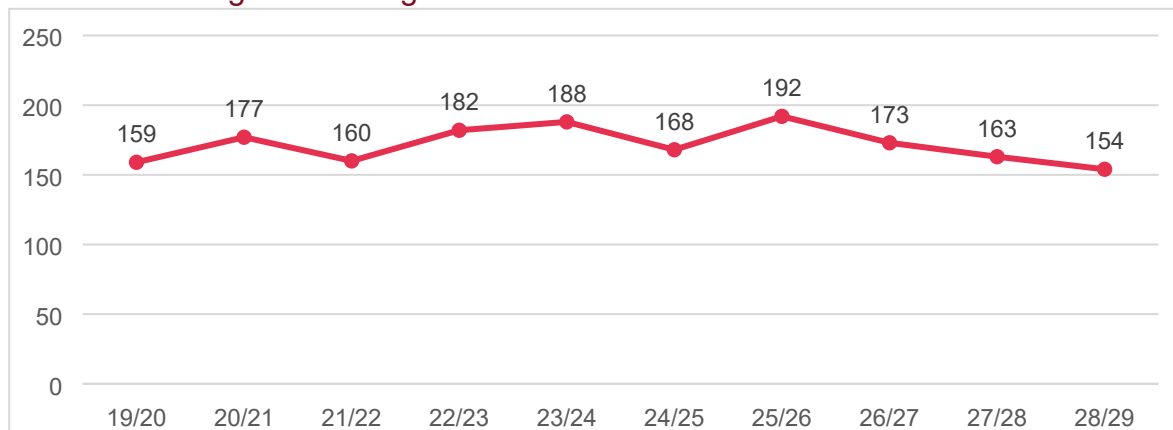
## Befolkningsprognosar frå SSB – Stord kommune



Figur 2: Elevtalsutvikling Stord kommune, 16-18 år. SSB, hovudalternativ.

Tabellen over viser SSB sine befolkningsprognose for ungdommar i alderen 16-18 i Stord kommune. I åra 2025 til 2030 vil det vere ei svinging samanlikna med heile perioden, med toppåret 2028 med prognostisert 829 ungdommar i aldersgruppa 16-18 år. Tala vil normalisere seg igjen frå 2030, men samtidig vere høgare enn tilfellet er i dag.

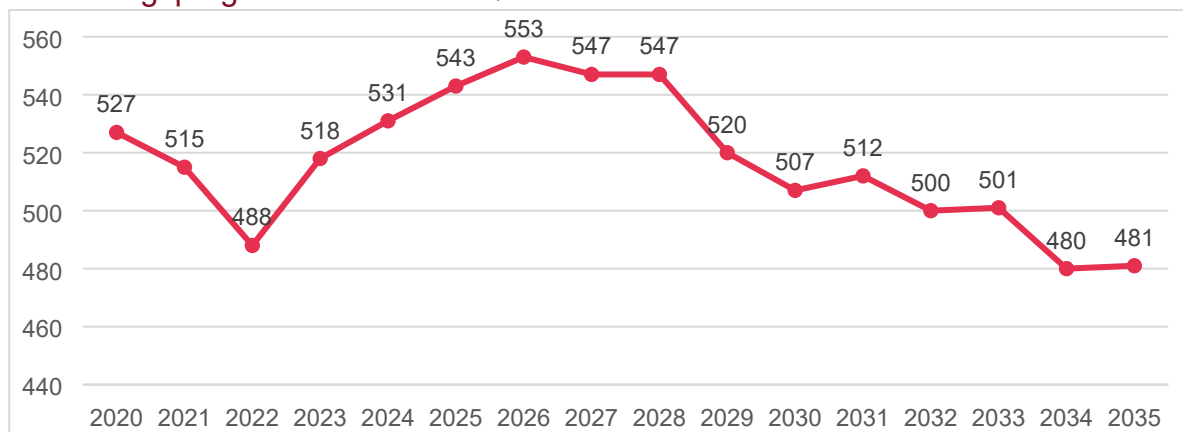
### Tal elevar som går ut frå ungdomsskulen i Bømlo kommune frå 2019/20 til 2028/29



Figur 3: Tal framtidige avgangselevar frå 10. trinn i Bømlo kommune. GSI (grunnskulen sitt informasjonssystem).

Tala frå GSI viser at det fram til 2024 vil vere ein variasjon i tal elevar som går ut av 10. trinn i kommunen, og vil i perioden ligge mellom 159 og 188 elevar. 2025 vil vere det høgste avgangskullet i perioden, før det kjem ein nedgang dei neste tre åra. Elevtalet i 2028 vil likevel ikkje avvike mykje frå dagens avgangstall frå 10. trinn.

### Befolkningsprognoser frå SSB – Bømlo kommune



Figur 4:

Elevtalsutvikling Bømlo kommune, 16-18 år. SSB, hovudalternativ.

Medan GSI-tala tek utgangspunkt i faktiske tal elevar som går i grunnskulen i kommunen i dag, prognostiserer SSB tala med utgangspunkt i fleire variablar. Gitt tidsperioden i figuren, og aldersgruppe 16-18 år, er nettoinnvandring den mest aktuelle variabelen som kan påverke framtidig utvikling.

Tala frå SSB viser ein nedgang fram mot 2022, før ein prognostisert elevtopp i 2026. På lik line med GSI, reknar SSB seg fram til ein nedgang frå 2026. Frå 2029 er det prognostisert eit tal på ungdommar i aldersgruppa som er lågare enn dagens tal.

## Fagtilbod ved Stord vidaregåande skule, avd. Vabakkjen

### Elevtal og programområde

Tabellen under viser dimensjonering av Stord vidaregåande skule, avd. Vabakkjen.

Dimensjonering Stord vidaregåande skule, avd. Vabakkjen			
Utdanningsprogram	Programområde	Tal elevar	Tal klassar
Bygg- og anleggsteknikk (BA)	Vg1	30	2
	Vg2 Tømrar	15	1
	Vg2 Betong og mur	15	1
	<b>Sum utdanningsprogram</b>	<b>60</b>	<b>4</b>
Elektrofag (EL)	Vg1	30	2
	Vg2 Elenergi og ekom	15	1
	Vg2 Automatisering	15	1
	Vg3 Automatisering	15	1
	<b>Sum utdanningsprogram</b>	<b>75</b>	<b>5</b>
Sal, service og reiseliv (SS)	Vg1	30	2
	Vg2 Sal og reiseliv	15	1
	<b>Sum utdanningsprogram</b>	<b>45</b>	<b>3</b>
Helse- og oppvekstfag (HO)	Vg1	45	3
	Vg2 Barne- og undomsarbeidarfag	15	1
	Vg2 Helsearbeidarfag	15	1
	<b>Sum utdanningsprogram</b>	<b>75</b>	<b>5</b>
Informasjonsteknologi og medieproduksjon (IM)	Vg1	30	2
	Vg2 Informasjonsteknologi	15	1
	Vg2 Medieproduksjon	15	1
	<b>Sum utdanningsprogram</b>	<b>60</b>	<b>4</b>
Teknikk- og industriell produksjon (TIP)	Vg1	45	3
	Vg2 industriteknologi	15	1
	Vg2 kjøretøy	15	1
	<b>Sum utdanningsprogram</b>	<b>75</b>	<b>5</b>
Innføringsklassar	Innføringsklassar for min.sprk.	35	2
	<b>Sum</b>	<b>35</b>	<b>2</b>
Særskilt tilrettelagt opplæring (STO)	HT BA og TIP	20	2
	Arbeidslivstrening (HTA)	30	3
	<b>Sum</b>	<b>50</b>	<b>5</b>
<b>Sum Vabakkjen</b>		<b>475</b>	<b>33</b>

### Endring i dimensjonering av tilbodet på Vabakkjen

Frå opphaveleg fagtilbod i rom- og funksjonsprogram er det gjort følgjande endringar:

EL: Ikkje vidareført EL med studiekompetanse. Dette er grunna i at skulen har forsøkt å få i gang eit slikt tilbod over eit par år. Det har ikkje meldt seg nok søkjarar til dette, og det er fylkesrådmannen si vurdering at tilbodet ikkje er attraktivt nok for å planlegge dette inn eit framtidig tilbod.

TIP: Redusert frå to til ein klasse Vg2 industriteknologi. Tilbodet er også vidareført på Bømlo vgs, og det er vurdert at totalt dimensjonert elevplass på dette tilbodet i regionen er dekkande. Pilotprosjektet på Bømlo har så langt gitt gode erfaringar i korleis tenkje auka samarbeid skule-arbeidsliv, med tanke på å utdanne høgt kvalifiserte fagarbeidarar. Dette går mellom anna på at elevane i større grad skal få opplæring ute i verksemdene. Dette blir løyst gjennom faget yrkesfagleg fordjuping (YFF), men også programfagsprosjekt, kor den enkelte bedrift samarbeider med skulen om opplæringa. Gjennom prosjektperioden skal elevane også få meir opplæring ute i verksemdene, såkalla «spesialiserte opplæringsstasjonar». Det er fylkesrådmannen si vurdering at ei framtidig kvalitativt god yrkesfagutdanning i større grad bør ha eit slikt samarbeid. Det vil også gi auka rom for fleksibilitet når det gjeld fagtilbod, og tal elevar skulen har på tilbodet.

IM: Informasjonsteknologi og medieproduksjon er eit nytt utdanningsprogram frå hausten 2020. Skulen gir i dag tilbod i IKT servicefag. I ny struktur blir IKT styrka, der faget på vg2 skal gi elevane etterspurt

kompetanse i bransjerelatert og tidsriktig teknologi. Elevane skal bli rusta til å møte arbeidslivet sitt behov for å utvikle og drifte tenester. På vg3 IT-driftsfaget (utkast til namn) skal faget bidra til å utvikle kompetanse som skal ta i vare stabile, sikre og effektive IT-tenester som bidrar til verdiskaping og utvikling av verksemda. Vg3 (IT-utviklarfaget) skal gi kompetanse til å lage system som rasjonaliserer prosesser og skaper meirverdi for verksemd og samfunn. Faget skal gi lærlingen kompetanse til å visualisere og analysere data, og vurdere ny teknologi som er framtidsretta og etterspurt i bransje og samfunn.

Sunnhordland har eit arbeids- og næringsliv som er variert, både på produksjons- og innovasjonssida. Det er såleis viktig at verksemdene har tilgjengeleg brei kompetanse for å styrke opp om den høge verdiskapinga som skjer i regionen.

HO: Lagt til tilbod på vg1, vg2 helsearbeidarfag og vg2 barne- og ungdomsarbeidarfag. Endringa blir gjort greie for vidare i saka.

Stord vidaregåande skule tilbyr skuleåret 2019/20 fire yrkesfaglege utdanningsprogram (BA, EL, TIP, SS) og fire studieførebuande utdanningsprogram (ST, ID, ME, MDD) i tillegg til påbygging til generell studiekompetanse og vaksenopplæring. Skulen har eit breitt tilbod, og er ein viktig utdanningsaktør i regionen. I arbeidet med framtidig fagtilbod for skulen, har det vore naudsynt å gå gjennom tilbodsstrukturen, og vurdere mogelege endringar på bakgrunn av eksisterande strukturar og elevane sine utdanningsval og reisemønster.

### Leirvik (Stord) som regionsenter

Med bakgrunn i [Regional plan for attraktive senter i Hordaland](#), er eit regionsenter definert som ein tettstad som inneheld senterfunksjonar som handel og tenester for eit definert omland. Dagens kommunegrensar er grunnlag for fleire funksjonsinndelingar og forvaltningsgrensar, det er difor tenleg å leggje desse til grunn ved fastsetjing av omland til regionsentera. Planen legg opp til at regionsentera skal vere så robuste at dei vil fungere også om kommunegrensene blir endra.

Jamfør regional plan for attraktive senter, er Leirvik i Stord kommune definert som regionsenter. Omlandskommunar er Bømlo, Fitjar og Tysnes.

Stord vgs har eit breitt tilbod innanfor dei tradisjonelle yrkesfaga TIP, EL og BA. Det er viktig at ein skule i eit regionsenter har tilbod som gjer senteret attraktivt som lokaliseringsstad for tenester og arbeidsplassar. Gjennom dei verkemidla som ein rår over, bør det offentlege gå føre og dra utviklinga. Mellom anna å leggje senterstrukturen til grunn for planlegging og forvaltning i fylket. I utdanningssektoren er eit sentralt verkemiddel å leggje til rette for vidaregåande opplæring med eit breitt fagtilbod og som er tilpassa arbeids- og næringslivet i omlandet.

Helse- og oppvekstfag er det utdanningsprogrammet av dei tradisjonelle yrkesfaga som Stord vgs ikkje tilbyr i dag. HO har vore det største yrkesfaglege utdanningsprogrammet i Hordaland dei siste tre skuleåra, etterfølgt av Teknisk og industriell produksjon.

Utdanningsprogram	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Helse- og oppvekstfag (HO)	1 578	1 714	1 864	1 874
Teknikk og industriell produksjon (TIP)	1 608	1 435	1 297	1 343
Elektrofag (EL)	1 116	1 102	1 094	976
Bygg- og anleggsteknikk (BA)	742	817	840	843
Service og samferdsel (SS)	556	506	499	554
Naturbruk (NA)	427	490	533	549
Restaurant- og matfag (RM)	322	321	309	256
Design og handverk (DH)	326	313	229	237

Tabell 3: Elevtal yrkesfaglege utdanningsprogram Hordaland 2015-2019. Utdanningsdirektoratet.

Gitt bakgrunn for senterstruktur, og slik sentra er definert i den regionale planen, er det naturleg å leggje til rette for at skulen også skal tilby dette utdanningstilbodet, og at Vestland fylkeskommune på denne måten bygger opp under utvikling av attraktive sentre.

For å vurdere om det er tenleg å gå vidare med lokalisering av HO til Stord vgs, har fylkesrådmannen sett på kva utdanning elevane som er folkeadresseregistrerte i Stord kommune går på i skuleåra 2018/19 og 2019/20. Dette for å sjå om tilboda skulen har i dag er dekkande for mellom anna elevane som bur i

kommunen, og om det vil vere eit stabilt grunnlag for eit HO-tilbod. Implisitt i dette vil ein også sjå om det er elevar som har lang reiseveg som følgje av den tilbodsstrukturen som ligg i dag.

Under følgjer ei oversikt over kor mange av elevane som er folkeadresseregistrerte i Stord kommune, og av dei, kor mange som går på eit tilbod i eigen region og i ein annan region.

**Skuleåret 2018/19** var 734 elevar folkeadresseregistrert i Stord kommune i eit tilbod ved ein offentleg vidaregåande skule. 531 av desse gikk på Stord vgs, 158 ved ein annan skule i regionen, og 45 elevar gikk på ein skule i ein annan region i fylket.

Av 158 elevar som gikk på ein annan skule i regionen, gikk 118 på eit utdanningsprogram som Stord vgs ikkje tilbyr. Det utgjer ein monaleg elevgruppe for eit regionsenter som Stord. Helse- og oppvekstfag (HO) er det tilbodet kor flest elevar måtte velje ein annan skule enn Stord vgs. 77 av 118 elevar gikk på dette tilbodet.

**Skuleåret 2019/20** er 725 elevar folkeadresseregistrerte i Stord kommune i eit tilbod ved ein offentleg vidaregåande skule. 544 av desse går på Stord vgs, 134 ved ein annan skule i regionen, og 47 elevar på ein skule i ein annan region.

Av 134 elevar som går på ein annan skule i same region, går 91 elevar på eit utdanningsprogram Stord vgs ikkje tilbyr. Som skuleåret 2018/19, er det elevar på HO som utgjer den klart største gruppa som må reise bort for å ta utdanning. Dette året er det 71 elevar busette i Stord kommune, som går på HO i ein annan kommune.

I lys av at ei stor elevgruppe må pendle ut av kommunen for å gå på eit tilbod som det er elevgrunnlag og interesse for til å vere stabilt over tid, gjer at fylkesrådmannen vurderer at det bør leggast til rette for at Stord vgs tilbyr Helse- og oppvekstfag. Eit slikt tilbod vil også kunne styrke Stord kommune som regionsenter, legge til rette for auka samhandling mellom arbeidslivet og skulen gjennom tett samarbeid om opplæringa, og Sunnhordland som region. Dette vil då i tillegg legge til rette for monaleg kortare reisetid for ei stor gruppe elevar.

Når ein ser på elevtalsutvikling ved Stord vgs og prognoser frå SSB, jf. figur 1 og 2, er det også fylkesrådmannen si vurdering at det er naturleg å justere opphaveleg tilbodsstruktur for å legge til rette for at fleire elevar i kommunen skal få eit tilbod nær heimen og færre skal sleppe lengre reiseveg.

Bømlo vidaregåande skule tilbyr også HO, og er dimensjonert for å gjere dette også i framtida. Som det går fram av avsnittet «Fagtilbod ved Bømlo vgs», er det gjennom arbeid med pilotprosjektet på Bømlo, og diskusjonar rundt dimensjonering av tilboda, kome fram at det er tenleg å redusere tal elevplassar på HO noko. Dette er i tråd med skulane og arbeidslivet sine innspel.

## Rom og funksjonsprogram Stord vidaregåande skule

### Bakgrunn og prosess

I 2017 blei det gjennomført arealkartlegging for Stord vidaregåande skule, som omfatta bygga både på Saghaugen, Vabakkjen og Heiane, som ei innleiing til programmering av utbetring av Stord vidaregåande skule, avd Vabakkjen.

Rom- og funksjonsprogram for Vabakkjen blei våren 2018 utarbeidd i tråd med vedtatt skulebruksplan.

Stord kommune har behov for meir areal til barne- og ungdomsskular, og tok sommaren 2018 kontakt med Hordaland fylkeskommune for å sjå på eit mogeleg kjøp av Stord vidaregåande skule, avd Saghaugen. Det blei utarbeidd to takstar for eigeidommen, men skilnad i prisvurdering mellom Stord kommune og HFK var for stor til at ein kunne kome fram til ei eining. Sak om å gå vidare med utbetring av skulen utan å selje Saghaugen blei framlagd som sak PS 6/2019 for Utval for opplæring og helse februar 2019. Følgjande blei vedtatt:

*Utval for opplæring og helse ber om at fylkesrådmannen tek ein ny runde med forhandlingar med Stord kommune, med mål om å finne ein god løysing for framtidig skulebygg for Stord vidaregåande skule.*



Tingingane med Stord kommune har fortsatt og det har vore jamleg kontakt mellom dei to partane utan at det er kome til ei einigheit. Stord kommunestyre vedtok i sak PS 31/2019 i juni 2019 følgjande:

*Kommunestyret ber ordførar og rådmann om å gå i dialog med Hordaland fylkeskommune med siktemål å forhandla fram ei intensjonsavtale om overtaking av bygget. Kommunestyret skal ta endeleg stilling til intensjonsavtalen.*

Eit sal av Saghaugen betyr at ein treng nye areal for heile Stord vidaregåande skule. Eigedomsavdelinga sette derfor i gang med eit rom- og funksjonsprogram for ein samla ny Stord vidaregåande skule på Vabakkjen. Rom- og funksjonsprogrammet for samla Stord vidaregåande skule var klart i september 2019.

Det er såleis utarbeidd to separate rom- og funksjonsprogram for Stord vgs – eit for utbetring av berre avd. Vabakkjen. og eit for ein ny skule med alle fag samla.

Kostnadar ved å bygge ny skule for å erstatte skulen på Saghaugen er store. For å kome vidare med prosjekt på Stord vidaregåande skule trengst ei avgjerd på om Saghaugen skal seljast eller ikkje.

Rådmannen har varsla ein gjennomgang av investeringsprosjekta i samband med budsjettet. Vidare prosjektgjennomføring føreset at utbygginga prioriterast i investeringsprogrammet i økonomiplanen.

## Areal og romprogram

Rom- og funksjonsprogrammet for yrkesfag på Vabakkjen er utarbeidd i tett samarbeid med elevar, tilsette og leiarar ved skulen. Det har vore to til tre møter med kvar av dei 19 brukargruppene som var sett opp. Utkast til program og referat har vore gjort tilgjengeleg for kommentarar og innspel via It's Learning.

FEF arealmodell har vore utgangspunkt for avstemming av arealbehov, men det har vore fokus på arealeffektivitet og at alle typar areal skal vere mest mogeleg i bruk. Det er årsaka til at arealet samla sett ligg 470m<sup>2</sup> under nettoareala til ein tilsvarande skule i FEF-modellen.

Totalt programmert bruttoareal er 9.842 m<sup>2</sup>. I tillegg kjem 457 m<sup>2</sup> for utandørs garasjar og kaldtlager.

Det leggst opp til rehabilitering av dagens teoribygge med eit bruttoareal på ca. 2.700 m<sup>2</sup> og nye bygge elles.

Bygge- og anleggsteknikk, Teknikk og industriell produksjon, og tilrettelagd opplæring planleggast med utvendig læringsareal. Ut frå eit folkehelseperspektiv vil opparbeidd uteareal til aktivitetar og rekreasjon bli variert utforma og kunne nyttast heile året.

Skuletomta er på 26.446 m<sup>2</sup>.

## Økonomi og framdrift

### Økonomi

Totalt kostnadar for bygging og rehabilitering ved Stord vidaregåande skule, avd. Vabakken er 342 mill. kr inkludert prisstigning og mva (alle tal i 2020-kroner).

I investeringsplan for skulebruksplanen var det lagt inn 246 mill. kr., justert for prisstigning 277 mill. kr (2016-2020). Årsaka til kostnadsauken er at større deler av skulen må byggast ny og mindre deler blir rehabilitert enn tenkt i ein tidleg fase. Bygget som skal rehabiliterast treng også ei meir omfattande rehabilitering enn tidlegare berekna. Reduksjon i areal i forhold til FEF trekk kostnadene noko ned.

Totalt kostnader for ny samla Stord vidaregåande skule vil vere 708 mill. kr, eks salssum for Saghaugen. Tala er basert på at rehabilitering av teoriblokka på Vabakkjen på 2.700 m<sup>2</sup> og eit nybygg på knapt 17.000 m<sup>2</sup>.

Meirkostnaden med å samlokalisere Stord vgs på Vabakkjen er 366 mill. kr. Salssum for Saghaugen kjem til fråtrekk frå dette. I siste utspel frå Hordaland fylkeskommune, så er det framlagt eit utkast til ein intensjonsavtale for eit sal der middel av to takstar nyttast som salssum. Salssummen er i utkastet satt til om lag 53 mill. kr (2020 tal).

## Framdrift Vabakkjen

Framdrifta avheng av når det blir klart om Saghaugen skal seljast eller ikkje. Dersom dette blir avklart innan mars 2020, så kan ein pris- og designkonkurranse med samspel lysast ut før sommaren 2020. Avhengig om det er naudsynt med ein detaljregulering, så vil utarbeiding av skisseprosjekt og forprosjekt ta 1,5 til 2 år. Start bygging blir derfor truleg våren/sommaren 2022. Byggetida er avhengig av om det skal vere ein samla skule på Vabakkjen eller ei utbetring av eksisterande tilbod på Vabakkjen. Sidan det skal vere drift på skulen heile tida, er ein førebels berekna byggetid på to år for utbetring av dagens skule, og minimum 2,5 år for samla skule.

## Fagtilbod ved Bømlo vidaregåande skule

### Elevtal og programområde

Tabellen under viser dimensjonering av Bømlo vidaregåande skule.

Dimensjonering Bømlo vidaregåande skule			
Utdanningsprogram	Programområde	Tal elevar	Tal klassar
Studiespesialisering	Vg1	60	2
	Vg2	60	2
	Vg3	60	2
	<b>Sum utdanningsprogram</b>	<b>180</b>	<b>6</b>
Helse- og oppvekstfag	Vg1	30	2
	Vg2 Helsefagarbeidar	15	1
	Vg2 Barne- og ungdomsarbeidar	15	1
	<b>Sum utdanningsprogram</b>	<b>60</b>	<b>4</b>
Teknikk- og industriell produksjon	Vg1	30	2
	Vg2 Indusiterteologi	15	1
	Vg2 Maritime fag	30	2
	<b>Sum utdanningsprogram</b>	<b>75</b>	<b>5</b>
Elektrofag	Vg1	30	2
	Vg2 Elenergi og ekom	15	1
	Vg2 Automatisering	15	1
	Vg3 Automatisering	15	1
	<b>Sum utdanningsprogram</b>	<b>75</b>	<b>5</b>
Naturbruk	Vg1	15	1
	Vg2 Akvakultur	15	1
	<b>Sum utdanningsprogram</b>	<b>30</b>	<b>2</b>
<b>Sum Bømlo vgs</b>		<b>420</b>	<b>22</b>

Tabell 5: Fagtilbod Bømlo vgs.

### Endring i dimensjonering av tilbodet på Helse- og oppvekstfag ved Bømlo vgs

Vedtatt skulebruksplan 2016-2030 legg til grunn ei dimensjonering på Helse- og oppvekstfag på 90 elevplassar på Bømlo vidaregåande skule.

Gjennom arbeidet med pilotprosjektet, og dialog med skulane og arbeids- og næringslivet lokalt, har det gjennom prosessen blitt tydeleg at det er eit behov for å vurdere dimensjonering av dei ulike utdanningsprogramma på nytt.

Innafor ramma av total elevplasstal ved skulen, har det vore drøfta ulike alternative forslag for utdanningstilbod. Lokalt arbeidsliv og skulane har gitt sine innspel i løpet av prosessen. Næringslivet er i rask omstilling og har ei forventet auke i produksjon dei næraste åra. Gjennom pilotprosjektet har det blitt tydeleg at kompetansebehovet, og tilgang på dyktige fagarbeidarar innanfor områda TIP, EL og NA vil auke. Det er likevel viktig at det fortsatt blir gitt tilbod innan innanfor Helse- og oppvekstfag ved den nye skulen, men eit elevplasstal på 90 vil vere for høgt i høve til kapasitet i offentlege verksemder til å kunne tilby læreplassar til elevane. Desse vurderingane blir støtta av dei to skulane på Bømlo i dag.

Vg3 Automatisering og Vg2 industriteknologi er vidareført som programområde ved skulen. Gjennom pilotprosjektet har tydelege tilbakemeldingar frå lokalt arbeids- og næringsliv vore at dette er ein kompetanse som er etterspurt også i framtida. Pilotprosjektet er i dette skuleåret inne i gjennomføringsfasen, og dei neste åra skal samarbeidet om opplæringa utviklast vidare, særleg gjennom programfagsprosjekt og auka opplæring i lokale verksemder, gjennom spesialiserte opplæringsstasjonar.

Til grunn for programmeringa av Naturbuk ligg at opplæringa skal gjennomførast på to arenaer – Vg1-tilbodet i stor grad på skulen, medan Vg2-tilbodet gjennomførast ute på oppdrettsanlegg. Det er derfor ikkje programmert inn behov for tilleggsareal utover dei generelle areala til Naturbruk for Vg2 akvakultur.

Areal for EL, TIP og NA er planlagt etablert som leieareal i Unitech sitt teknologisenter på Rubbestadneset (jf. fylkestingsvedtak 12. juni 2019, sak RS 18/2019). Antatt totalt nettobehov er opp mot 2.500 m<sup>2</sup>.

## Rom og funksjonsprogram Bømlo vidaregåande skule

### Bakgrunn og prosess

Jf. vedtak i skulebruksplan 2016-2030, blei det sett i verk eit pilotprosjekt ved skulen med mål om å styrke samarbeidet mellom næringslivet og skule, slik at m.a. opplæring som krev kostbare investeringar i verkstader og bygg innan yrkesfag (TIP), kan gjennomførast ute i bedrift

Prosjektorganisasjonen blei endeleg sett i januar 2018, og prosjektplan blei handsama i fylkesutvalet i mai 2018 (sak 186/2018). Pilotprosjektet arbeidde heile 2018 med ei brei kartlegging av skulane på Bømlo i dag, og for å finne ut korleis opplæringa, og organiseringa av denne, kunne få ei høgare kvalitet med tettare samarbeid mellom skule og arbeidsliv. Både arbeidsliv og lokale vidaregåande skule har vore sterkt involvert, men også kommune, grunnskular og skuleeigar. Pilotprosjektet peika på dei utfordringane som var ønskjeleg å adressere i piloten fram til 2023. Nokre av dei viktigaste fokusområda som skulen skal arbeide særskilt med, er lista opp under.

1. Betre rekruttering til fagarbeidaryrket – Ein må starte allereie på grunnskulen og vekkje interessa til elevane frå praktiske fag, og gi rådgivarar i skulen langt betre informasjon om kva yrkesveggar som finst. Fagleg flinke elevlar kan også trivast på yrkesfag. I tillegg må foreldra få meir informasjon om kva moglegheiter som finst lokalt.
2. Heilskapleg oppfølging av elev frå vg1 fram til fagbrev – Ein må mellom anna sikre at skulen fangar opp kor lærlingane ikkje har god nok kompetanse, slik at eleven som kjem i ut i lære er best mogeleg rusta til å gjere ein god jobb.
3. Betre samarbeid skule og arbeidsliv – Det må etablerast møteplassar der skule og arbeidsliv treffast og arbeider saman med rekruttering, læreplanarbeid, kvalitetsutvikling og behov for kompetanse.
4. Grunnleggjande basisopplæring må gå føre seg i skule – Det er viktig at elevane får prøve og feile i trygge omgjevnadar. Elevane treng nok basiskunnskap og praktisk forståing før dei kjem ut i bedrift.
5. Auka involvering av bedrift i praksisopplæringa – Arbeidslivet må komme tettare på skulen, og gjerne inn i skulen og gi gjesteforelesingar og motivasjonsforedrag. Det må utviklast programfagsprosjekt – der skule og arbeidsliv arbeider med konkrete problemstillingar saman i utdanninga av eit kull. Det må leggast til rette for at elevane kjem ut i bedrift og lærer om teknologi, utstyr og operasjonar som berre vert gjort i bedriftene, noko pilotprosjektet kallar for opplæring i spesialiserte opplæringsstasjonar bedrift. For å legge best mogleg til rette for meir praksis med bedrift, er det ein føresetnad at den yrkesfaglege opplæringa skjer tett på arbeidslivet.
6. Betre styring av praksisopplæring – Det er behov for eit styringsverktøy der skulen knyter praksis mot elevlar, bedrifter, årshjul og læreplanmål, og ha oversikt over samarbeidsavtalar mellom skule-arbeidsliv, skal ein lukkast betre med å få meir organisert praksisopplæring i samarbeid med bedrift.
7. Auke grad av hospitering av lærarar – Lærar må meir ut i bedrift og hospitere, i ei tid der endringar skjer fort, og industrien står inne i ei stor omstilling. Ved å legge til rette for meir opplæring i bedrift, vil dette kunne bety at bedrift gjer tilgjengeleg infrastruktur i si bedrift, men at læraren må utføre opplæringa. Då vil læraren måtte lære seg bedrifta sitt utstyr, slik at hospiteringa vert ein naturleg

konsekvens av det auka samarbeidet skule – arbeidsliv.

8. Utnytte fleire arena for praksisopplæring enn i dag – Slik som teknologisenteret til Unitech, katapultsenter, testsenter i sjø, testsenter ved høgskule/universitet osv.
9. Sikre at eleven høyrer til – Legge til rette for at eleven utviklar seg sosialt og fagleg, og opplever eit trygt og godt læringsmiljø.

Pilotprosjektet har tilrådd lokalisering av skulen ved to lokasjonar:

Leite:

- Studiespesialisering
- Helse- og oppvekstfag
- Fellesfag yrkesfag

Rubbestadneset:

- Opplæringsstasjonar i den maritime industriklynga
- Basis opplæringsstasjonar for TIP, EL og NA i programfag
- Undervisningsrom for teoriundervisning i programfaga tett på industrien

Hordaland fylkesting vedtok 12. juni 2019 at framtidig lokalisering av verkstader til TIP, EL og Naturbruk blir i nybygget til Unitech på Rubbestadneset. Fylkesrådmannen får fullmakt til å forhandle endeleg avtale med eigar av nybygget til Unitech basert på intensjonsavtale når endeleg fagtilbod er vedtatt.

Begge lokasjonane vil tilby eit felles, utviklande kompetansemiljø for vidaregåande opplæring, og leggje til rette for at elevar opplever samhold med klassekameratar, og utviklar sosial kompetanse.

I tillegg vil det vere spesialiserte opplæringsstasjonar i bedrift. Her vil ein utnytte den infrastrukturen som finst i bedriftene i lokalt arbeidsliv, og la elevar få opplæring i denne i langt større grad enn i dag. Skulen og arbeidslivet må bli samde om kva som fungerer etter kva som er tenleg ut i frå verksemdene sin side og kva opplæring elevane skal få. I hovudsak vil dette gjelde for elevar på Vg2.

Spesialiserte opplæringsstasjonar vil ein i hovudsak finne i den maritime industriklynga i Rubbestadneset, ved Bremnes Seashore sitt hovudkontor i Øklandsvågen, og på fiskerihamna i Langevåg. Her vil elevane få:

- Demonstrasjon av korleis utstyr verkar for ein heil klasse, nokre timar
- Prøve ut spesialutstyr for elevar i grupper
- Demonstrasjon av ulike operasjonar for elevar i gruppe/klasse

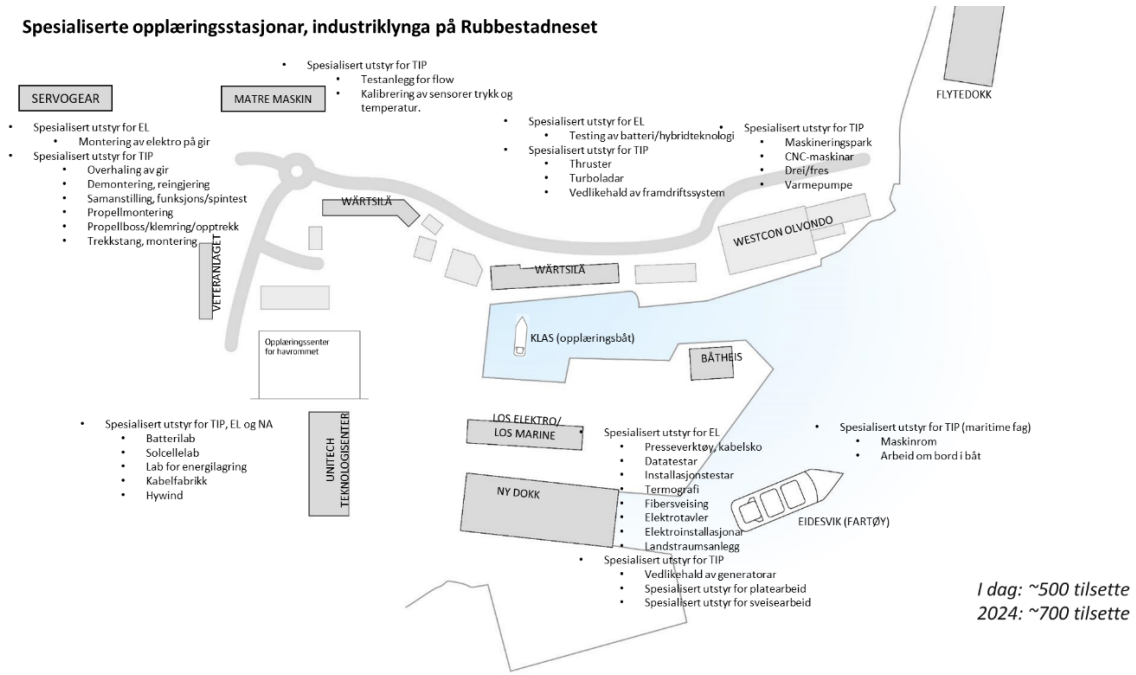
For helse- og oppvekstfag vil ein nytte lokale helseinstitusjonar, grunnskule og barnehagar for tilsvarende opplæring på spesialiserte opplæringsstasjonar i bedrift.

Det lokale arbeidslivet ønskjer også at elevar frå studiespesialiserande i langt større grad kjem ut i arbeidslivet og får praksis og opplæring i spesialiserte opplæringsstasjonar, for å bli kjende med ulike yrker det er behov for lokalt.

I bilda under er dei ulike næringsklyngene skissert, og kva spesialiserte opplæringsstasjonar bedriftene har spela inn at dei kan bidra med. Skulen må inngå avtale med dei einskilte verksemdene for å avklare tilgang til desse, og korleis opplæringa skal gjennomførast.

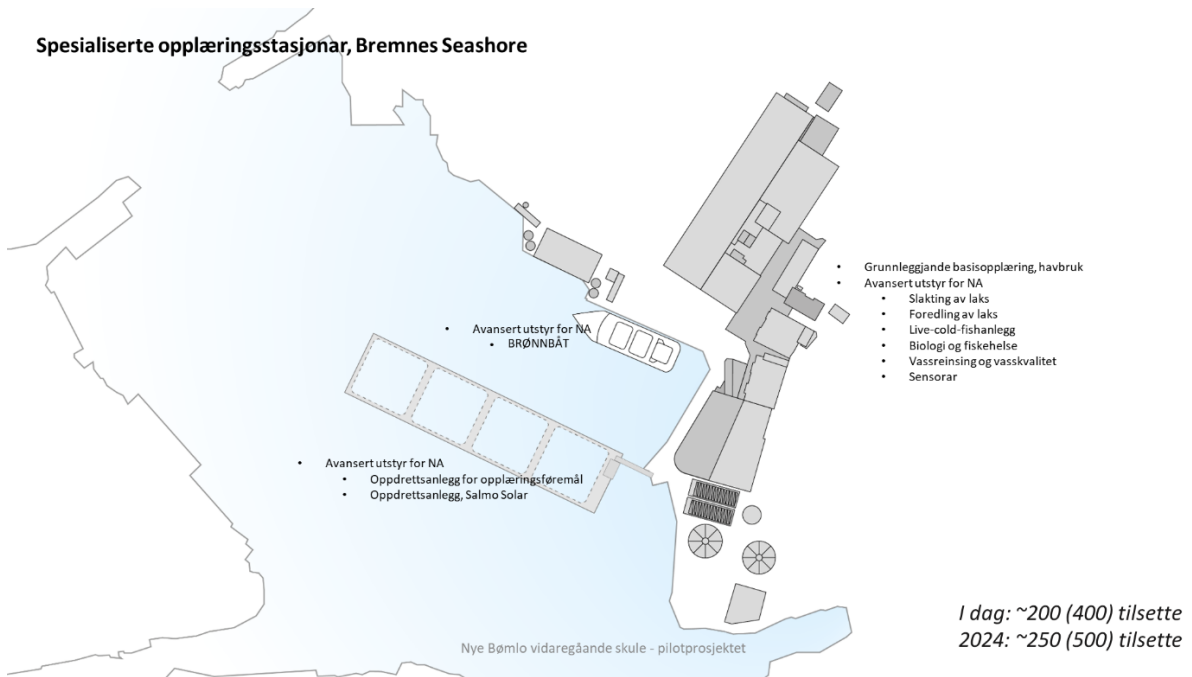
På kvar figur viser også talet på tilsette i næringsklynga i dag, og forventa vekst fram mot 2024. Det er også arbeidsliv utover næringsklyngene vist som stiller infrastruktur disponibelt for skulen på førespurnad.

**Spesialiserte opplæringsstasjoner, industrikynga på Rubbestadneset**

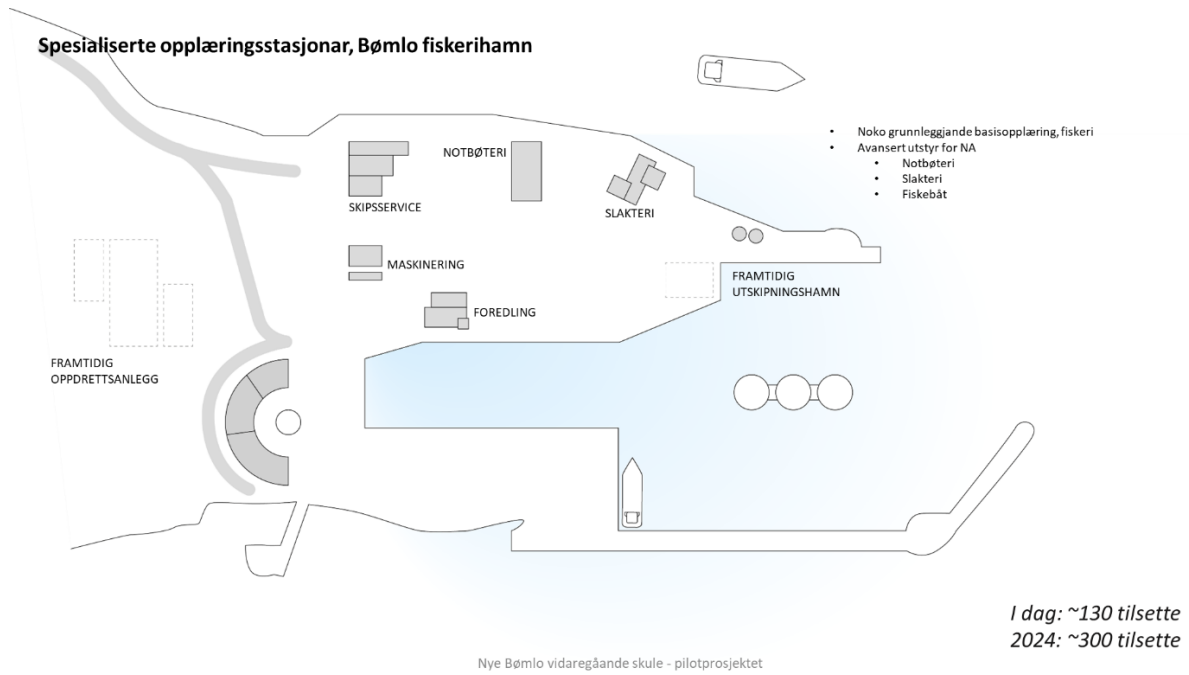


Figur 5: Spesialiserte opplæringsstasjoner, industrikynga Rubbestadneset.

**Spesialiserte opplæringsstasjoner, Bremnes Seashore**



Figur 6: Spesialiserte opplæringsstasjoner, Bremnes Seashore



Figur 7: Spesialiserte opplæringsstasjonar, Bømlo fiskerihamn

## Areal og romprogram

Rom- og funksjonsprogrammet er utarbeidd i samarbeid med lokale brukargrupper ved Bømlø vgs og Rubbestadnes vgs. Det er gjennomført tre rundar med brukarprosesser – totalt 21 møter for alle elev- og fagmiljøa ved dei to skulene.

I tillegg er det gjennomført samtalar med utvalde representantar frå lokalt- og regionalt næringsliv tidleg i programmeringsfasen.

Representantar frå skulane, skuleeigar og Norconsult var i mai 2019 på skulebesøk til Strand vgs i Rogaland, for å få innspel til arealbruk og funksjonalitet knytt til deira tilbod innan Naturbruk, akvakultur.

Brukarprosessane blei avslutta med ei fellessamling i september 2019 mellom lokalt- og regionalt næringsliv, dei to skulane og representantar frå eigedomsavdelinga og opplæringsavdelinga. I dette møtet blei skulen sine behov for funksjonar, næringslivet sine ønskjer og tankar om opplæringsstilbod, og konkrete løysingar for korleis eit samarbeid kan vidareutviklast drøfta.

## Økonomi og framdrift

### Økonomi

Nøyaktig omfang av ombyggingar ved Bømlø vgs på Leite er noko usikkert, men samla areal er 200 m<sup>2</sup> høgare en naudsynt ut frå FEF-arealmodell, så det er berre berekna ein lettare ombygging av areala, slik at lokala er tenlege for det nye fagtilbodet som følgje av samanslåing med Rubbestadnes vgs. Samla sett er det sett av 8 millionar kroner til naudsynte ombyggingar ved Bømlø vgs på Leite.

I tillegg til skulen på Leite, er det planlagd etablert ein leigeavtale for verkstadslokaler til fagtilboda EL, TIP og NA ved Unitech sitt teknologisenter på Rubbestadneset. Med det framlagde fagtilbodet, så er det naudsynt å leiga nærare 3000 m<sup>2</sup>. Leiekostnad ved Unitech sitt teknologisenter ved Rubbestadneset er årleg berekna til om lag 5,7 millionar kroner.

I investeringsbudsjettet for Bømlø vgs, er det også teke med kostnader til større fastmontert undervisningsutstyr, AV-utstyr og møblering. For lokala på Rubbestadneset utgjer dette 13 mill. kroner, og for dei ombygde areala på Leite, er det sett av 2 mill kr.

Samla investeringskostnad er 23 millionar kroner.

Alle tal i 2020-kroner og inkludert mva.

Meirkostnaden til drift ved å etablere nye Bømlø vidaregåande skule på to stader er avgrensa, då all administrasjon og fellesfag er lagt til Leite. Fasilitetar på Rubbestadneset som inngangsparti, kantine, o.a., blir ein felles del av det som teknologisenteret til Unitech uansett etablerer.

### Framdrift Bømlø vidaregåande skule

Bygging av teknologisenteret til Unitech er planlagd starta opp primo 2020 med ferdigstilling medio 2022. Tidlegaste tidspunkt for bruk av dei nye verkstadslokala på Rubbestadneset er derfor til skuleåret 2022/2023. Avvikling av dei andre skulebygga på Rubbestadneset vil avhenge av når dei nye lokala er klar for bruk.

Arbeidet som skal utførast på Bømlø vgs på Leite er avgrensa og er planlagd ferdigstilt til skuleåret 2022/2023.

## Vedtakskompetanse

Fylkestinget har avgjerdsmynde.

## Vurderingar og verknader

**Økonomi:** Totale kostnader for bygging og rehabilitering ved Stord vidaregåande skule, avd. Vabakkjen er 342 mill. kr, inkludert prisstigning og mva. Totale kostnader for ny samla Stord vidaregåande skule vil vere 708 mill. kr, eks salssum for Saghaugen. For Bømlo vgs er det ein samla investeringskostnad på 23 mill. kr. fordelt på ombyggingar på Leite og i leigeareal i teknologisenteret til Unitech. Leiekostnad ved Unitech sitt teknologisenter ved Rubbestadneset er årleg berekna til om lag 5,7 millionar kroner. Alle tal i 2020-kroner. Meirkostnaden til drift ved å etablere nye Bømlo vidaregåande skule på to stader er avgrensa, då all administrasjon og fellesfag er lagt til Leite.

**Klima:** Ikkje relevant

**Folkehelse:** På Vabakkjen vil uteareal til aktivitetar og rekreasjon bli variert utforma og kunne nyttast heile året.

**Regional planstrategi:** Saka er forankra i Skulebruksplan for 2016-2030 og i Regional plan for attraktive senter i Hordaland.

## Konklusjon

Saka presenterer fagtilbod for Stord vgs, avd. Vabakkjen, og Bømlo vgs. Fagtilboda avviker noko frå skulebruksplanen, der det har vore naudsynt å justere tilboda etter kva som er behovet i arbeids- og næringslivet. I tillegg er det prosjektleiar si vurdering at Stord vgs i større grad bør ha eit tilbod som speglar skulen si lokalisering i regionsenteret i Sunnhordland.

Framdrift for utbygging av Stord vgs, avd. Vabakkjen, avheng av når det blir klart om Saghaugen skal seljast eller ikkje. Start bygging blir truleg våren/sommaren 2022. Byggetida er avhengig av om det skal vere ein samla skule på Vabakkjen eller ei utbetring av eksisterande tilbod på Vabakkjen. Sidan det skal vere drift på skulen heile tida, er ein førebels berekna byggetid på to år for utbetring av dagens skule, og minimum 2,5 år for samla skule.

Framdrift for Bømlo vgs er knytt til bygging av teknologisenteret til Unitech. Dette er planlagd starta opp primo 2020 med ferdigstilling medio 2022. Arbeidet som skal utførast på Bømlo vgs på Leite er avgrensa og er planlagd ferdigstilt til skuleåret 2022/2023.

Rådmannen har varsla ein gjennomgang av investeringsprosjekta i samband med budsjettet. Vidare prosjektgjennomføring føreset at utbygginga prioriterast i investeringsprogrammet i økonomiplanen.